

Verksamhetsplan för energi- och klimatrådgivningen i Österåkers kommun 2019

Ring rådgivarna 08 - 29 11 29
www.energiradgivningen.se

• Projektledare	Eva Jernnäs
Datum	2019-02-20
Ärendenr	KS 2017/0359

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	2
2. Övergripande mål för energi- och klimatrådgivningen	2
3. Samarbete inom Stockholmsregionen	2
4. Genomförande	3
4.1 Regelverk	3
4.2 Prioriterade områden och verksamhetsmål för Österåker	3
4.3 Planerade aktiviteter 2019	4
5. Organisation och bemanning	5
6. Kompetensutveckling	5
7. Budget	5
8. Effektmål och utvärdering	6

I. Bakgrund

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen (EKR) erbjuder kostnadsfria, opartiska råd om energianvändning och klimatpåverkan riktat till privatpersoner, företag och föreningar enligt Förordning 2016:385 om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Verksamheten har bedrivits i Österåkers kommun i många år. För att genomföra energi- och klimatrådgivning kan stöd sökas från Energimyndigheten. I enlighet med Energimyndighetens krav har en operativ 50 % tjänst inrättats, som delas med Vaxholms stad enligt ett samarbetsavtal. Årsvisa verksamhetsplaner tas fram för respektive kommun.

2. Övergripande mål för energi- och klimatrådgivningen

Det övergripande syftet är att rådgivningen ska bidra till att uppfylla de mål för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan som har beslutats nationellt, regionalt och lokalt. Prioriterade målgrupper enligt föreskrifter och utlysning av stödet är hushåll i bostadsrätt, äganderätt och småhus samt små och medelstora företag. Även rådgivning inom transporter ingår.

3. Samarbete inom Stockholmsregionen

Österåkers kommun ingår i EKR-samarbetet i Stockholmsregionen där 26 kommuner inklusive Håbo men inte Vallentuna, deltar genom ett samarbetsavtal för perioden 2018-2021.

Samarbetsavtalet innebär att en del av kommunernas EKR-medel överförs till en gemensam årlig budget som bekostar projektledning, gemensam telefonrådgivning, webbplats och gemensamma projekt inriktade mot olika målgrupper. Gemensamma projekt är bl.a. informationsmaterial, mässor samt projekt inom solenergi, laddinfrastruktur och hållbara livsstilar. Stora samordningsvinster- och effektiviseringsvinster uppnås genom att resurserna sammanförs och därigenom kan ett kostnadseffektivt arbete bedrivas både lokalt och regionalt. Avgiften för Österåkers kommun 2019 till EKR-samarbetet är ca 95 000 kr.

Samarbete sker även inom nordostkommunsektorn med gemensamma projekt och genomförande av Energimyndighetens obligatoriska insatsprojekt.

4. Genomförande

4.1 Regelverk

Kommuner kan ansöka om grundläggande stöd med en fast summa per år, beräknad utifrån de prioriterade målgrupperna som finns inom kommunen. Pågående utlysningssperiod omfattar åren 2018-2020 och beviljade medel finansierar en halvtidstjänst för Österåker-Vaxholm. Som krav för att erhålla grundstödet ska kommunen också medverka i minst ett av Energimyndighetens beslutade insatsprojekt. För 2018-2019 är ämnesområden Solel och Hållbara transporter, och Österåker-Vaxholm har valt Solel.

4.2 Prioriterade områden och verksamhetsmål för Österåker

Österåker har många småhus, radhus och fritidshus. Det finns stora bostadsområden byggda under 1970-talet med direktverkande el och bristfälligt klimatskal. Fritidshusägare och boende i omvandlingsområden är också viktiga målgrupper. Antalet flerbostadshus med bostadsrättsföreningar är ca 100, men antalet föreningar ökar i takt med byggande av flerbostadshus.

Intresset för solenergi är fortsatt stort och löper på av egen kraft inom insatsprojekt solel. Kommunens solkarta är ett bra verktyg och inom EKR-samarbetet planeras för ytterligare informationskvällar i länet.

För de fastighetsägare och företagare som faller in under reglerna för EPBD¹ ska rådgivning erbjudas och arbetet fortsätter med att identifiera målgruppen.

¹ EU-direktiv Energy Performance in Buildings Directive som Sverige förbundit sig att följa. Det berör innehavare av större värmesystem (nominell effekt >20 kW) och luftkonditioneringsystem (nominell effekt >12 kW). Sverige har valt rådgivning till dessa aktörer som verktyg och genomförandet åvilar Energi- & klimatrådgivningen som en obligatorisk uppgift.

Kommunen har många små företag som arbetar inom tjänstesektor, bygg- och anläggning, transporter och omvårdnad. För att nå målgruppen behöver olika metoder användas som till exempel deltagande på företagsfrukost, näringslivsmässa och erbjudande om rådgivningsbesök. Ett alternativ är att samla företag i grupp för information/rådgivning om specifika ämnen som t ex rör deras bransch i stället för enskilda besök. Här kan också insatsprojekt inom solet och Hållbara transporter/laddplatser vara av intresse.

Under 2018 gick förhållandevis mycket tid och resurser åt till insatsprojekt solet, med gott resultat. Målgruppen företag och området transporter hann därför inte aktivt bearbetas. Intresset för solenergi är fortsatt stort och löper på av egen kraft inom insatsprojekt solet. Österåkers solkarta är ett bra verktyg och inom EKR-samarbetet planeras för ytterligare informationskvällar i länet. Under 2019 kommer mer fokus att ligga på företag och hållbara transporter i det lokala arbetet. Samarbetet med kommunens enheter inom samhällsbyggnad, näringsliv, miljötillsyn och kommunikation fortsätter med information om och exponering av EKR.

4.3 Planerade aktiviteter 2019

Målgrupp	Genomförande	Mål	Resurs	Tid
Småhusägare, bostadsrättsföreningar, företag	Fortsatt deltagande i insatsprojekt solet enligt EMs projektplan	Uppfylla projektplanens aktivitets- och poängmål	EKR med hjälp av föreläsare/expert vid behov	2018- 2019
Bostadsrätts- och Samfällighetsföreningar, inkl ev EPBD2-objekt	Erbjuda platsbesök o/e rådgivning. En del i insatsprojektet solet och Hållbara transporter/Fixa laddplats	Besök hos/rådgivning till 3-5 föreningar	EKR genomför rådgivning, koncept ”Energismart BRF” samt insatsprojektens verktyg/material	2018-2019
Små och medelstora företag, inkl EPBD2-objekt	Erbjuda rådgivning i grupp samt platsbesök, ev som en del i insatsprojektet	Info/rådgivning vid en sammankomst. Besök hos/rådgivning till 2-3 företag	EKR bl a i samarbete med näringslivsansvarig och SRMH	Fastställs med samarbetande enheter
Alla målgrupper för EKR	Informationsprojekt för att göra EKR känt och förändra beteende och livsstil	Uppmärksamma Earth Hour och/eller Trafikantveckan. Ev Bomässa	EKR i samarbete med andra kommunala verksamheter	Earth Hour 30 mars Trafikantveckan 16-22 sep 2019
Alla målgrupper för EKR	Artiklar, annonsering i kommundidning, lokaltidningarna Skärgården/Waxholmslotsen/ÅkersbergaKanalen/Mitt-I samt kommunens webb	3 artiklar/reportage. 3 notiser på kommunwebb	Samverkan m kommunikatör, regionala EKR och media	Löpande enligt separat kommunikationsplan
Småhus-/fritidshusägare som beviljats lagfart	Brevutskick från Byggfakta med information om EKR	Ca 500 utskick	Köpt tjänst	Hela året

Utöver aktiviteterna ovan ingår planering, administration, rapportering och uppföljning samt att aktivt delta i de sammankomster och utvecklingsinsatser som initieras regionalt.

5. Organisation och bemanning

Det stöd som Österåker kan söka räcker inte till att bemanna en 50 procentstjänst för Energi- och klimatrådgivningen, vilket blev ett krav från Energimyndigheten 2017. Österåkers kommun och Vaxholms stad samarbetar därför från och med 2017 med en halvtidstjänst EKR med organisatorisk placering i Österåker. Finansiering och arbetstid fördelas utifrån storleken på respektive kommuns statsstöd (se Budget punkt 7, nedan). Det innebär ca 80 % Österåker och ca 20 % Vaxholm. Halvtidstjänsten delas därmed upp på i genomsnitt två dagar/vecka i Österåker och ½-dag/vecka i Vaxholm.

Kontaktperson och operativ projektledare för rådgivningen är energi- och klimatrådgivare Eva Jernnäs, Samhällsbyggnadsförvaltningen Österåkers kommun, e-post eva.jernnas@osteraker.se. För större rådgivningsprojekt eller föreläsningar kan extern konsult behöva anlitas.

I samarbetets värdkommuner Stockholm, Botkyrka och Huddinge, finns totalt 7 halvtidstjänster som också är tillgängliga resurser för kommunen.

6. Kompetensutveckling

Kompetensutveckling sker löpande inom ramen för det regionala samarbetet, Energimyndighetens utbildningar och vid möten och seminarier.

En ny funktion, regional utvecklingsledare RUL, inrättades vis Storsthlm's Energikontor 2017 enligt Energimyndighetens riktlinjer. RUL är ett strategiskt stöd till EKR med ansvar för bland annat utbildningsinsatser.

7. Budget

Enligt Energimyndigheten ska en kommun i ett operativt kommunsamarbete söka stödet gemensamt för ingående kommuner. Österåkers kommun har gjort en gemensam ansökan 2018-2020 för Österåker och Vaxholm. Årsvisa verksamhetsplaner och budgetar tas fram för respektive kommun.

I Energimyndighetens utlysning är följande stödbelopp preciserade för respektive kommun:

Utlysta medel	2018	2019	2020	Summa
Österåkers kommun	406000	415000	423000	1244000
Vaxholms stad	114000	116000	119000	349000
<i>Summa utlysta medel</i>	<i>520000</i>	<i>531000</i>	<i>542000</i>	<i>1593000</i>

I ansökan om stöd till Energimyndigheten har de summerade kostnadsposterna angivits.

Kostnadsposter	2018	2019	2020	Summa
Lönekostnader	322000	328000	335000	985000
Konsultkostnader	32000	34000	36000	102000
Material	30000	32000	32000	94000
Resor	1000	2000	2000	5000
Övriga kostnader*	135000	135000	137000	407000
<i>Summa sökt stöd</i>				<i>1593000</i>

*Övriga kostnader avser till största delen avgiften till det regionala samarbetet.

Beviljade medel avser hela perioden 2018-2020 vilket medför att de kan löpa över årsskiften fram till slutredovisning 2020-12-31.

8. Effektmål och utvärdering

Lokala aktiviteter följs upp och redovisas i en årsrapport för respektive kommun. Det är generellt svårt att formulera kvantitativa effektmål för aktiviteterna (t ex sparade kWh) och att avgöra i vilken grad just EKR bidragit till besparingar. Mätetalen har ofta koncentrerats till genomförd aktivitet. Kvalitativa omdömen ska finnas med i utvärderingen. Ett rimligt antagande kan vara att de fastighetsägare och verksamheter som erbjuds individuell rådgivning sparar ca 10 % av sin totala energianvändning.

Ett viktigt kommunikationsmål som Energimyndigheten framhåller är att EKR ska vara ”känd och erkänd”. Medialt genomslag och storytelling där EKR:s roll framgår är därvid centrala inslag i kommunikationen.

För insatsprojekten som löper 2018-2019 har Energimyndigheten formulerat poängmål som motsvarar respektive kommuns statliga stöd, för aktiviteter som seminarier, rådgivningssamtal och redaktionell media där EKR medverkar. Energimyndigheten har godkänt att EKR-samarbetet i Stockholmsregionen redovisar måluppfyllelse gemensamt, vilket är utmärkt i en tät storstadsregion där kommungränser spelar liten roll i vardagen för medborgarna och det gagnar dessutom samarbetet. Uppföljning sker årligen.

De gemensamma projekten i Stockholmsregionen redovisas i en separat rapport varje år.

2019-02-20

Krister Sernbo

Eva Jernnäs

TF Strategisk planeringschef

Projektledare energi- och klimatrådgivningen